

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

339.854

Szerző: *Pilisi Lajos*

Cím: *Hát a fizetéstelen tisztviselők?*

Forrás: *Világ*

Hely

Idő

"1917"

Személy

Helyszám

350.874.1:708 Nemzet

Bp.

1917. III. 7.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hát a fizetéstelen tisztviselők?

Egy család se nevel hivatalnokot — A nemzeti muzeum titkai

Az államgépezet robotosai között vannak olyanok is, akiknek helyzetét még megjelö-zőzni se kell. Ezeknél minden szó, panasz és jelző helyett súlyosabban beszél a pragmatika.

Ezek a nagyon is előkelő nyomoru tisztviselők; a fizetéstelen miniszteri segédfogl-mazók és a muzeumi segédörök. Itt alább és egyelőre a muzeumi tisztviselők sorsáról esik szó. A muzeumban szorgoskodó hivatalnokok státusában tehát és ez idő szerint ugyanannyi gyakornok és fizetéstelen segédör van, mint amennyi fizetéses tisztviselő. Ezek a gyakor-nokok és a fizetéstelen segédörök, mind ugyan-azt a munkát végzik, amit a fizetésesek. Az ilyen fizetéstelen muzeumi tisztviselőknak egye-temi végzettségük van, továbbá szakvizsgájuk, a tudományos irodalomban elismert munkás-ságuk és mindezeket kívül mögöttük kell le-gyen még egynéhány külföldi tanulmányut is. (Forrás: Magyar könyvszemle. Magyar Mi-nerva. Költségvetési indokolás. Muzeumi évi jelentés.)

Hogyan lesz valaki fizetéstelen?

Akit tehát az öreg csontvázak, kövek, kop-ják és sírfeliratok közé préselt a sorsa, az már rendszeren bír az előirt tudományos képesítés-sel is és 23—24 esztendő. Ebben az időben 90 korona a havi fizetése, a címe pedig gya-kornok ur. (Az ilyen kilencven koronás dok-torok a könyvtárban a legszamosabbak), ezt a kilencven koronát 5—7 évig is ki lehet huz-

ni. Azután, ha jól megy, 27 éves korában már fizetéstelen segédörre is előléphet a gyakornok ur. De van eset, hogy kétszerennyit is elvár-kozik. A közszolgálatban eltöltött évei viszont, csakis ennél az előlépésnél kezdődnek bele-számitani a nyugdíjba. Mindezeket kívül a segédörök rendszeren százazetekre menő nemzeti és tudományos értékeket kezelnek és a va-gyonni felelőségük is ugyanolyan, mint ren-des tisztviselőké. Így, mire valaki har-mincéves lesz, vagy annál jóval öre-gebb és ha van, aki hátbatámogatja, úgy beleeshet a IX-be is, ami már 2600 korona évi fizetéssel jár, tehát jó kétszáz korona havi javadalmazással. Aztán, úgy ahogy jön és ahogy a körülmények hozzák, felvándorog-hat eselleg a valóságos muzeumörtségig is. Ez VIII. Az igazgatók, akik a VII-ben vannak, még képviselőseget is vállalhatnak, mert az igaz-gatók nem okvetlen a segédörökből vagy a valóságos örökből keletkeznek, hanem egészen másképpen. Rendszeren privátszorgalomból, miértis semmiféle tudományos képesítést nem kíván meg tőlük a törvény. Azt pedig, hogy az az ugynevezett rangsort mennyire tartják be az előlépteléseknél, legjobban az mutatja, hogy még ma is vannak olyan 15—17 éve szolgáló gyakornokok, akik még a segédóri címet se kapták meg ezideig. Az ilyen öreg gyakor-nokok napidija néha 6 koronára is felmegy. Mindez pedig Pesten van a Mehemed szultán-uton egészen közel a Kálvín-téri kuthoz, amibe még beleugorni se lehet.

Ki lesz tisztviselő a háboru után?

Mindezeket túl és egyelőre nem kíván-juk bővebb kritika tárgyává tenni, hogy miért kezelik ilyen szokatlan mostohán, sokszor sérelmesen, a muzeum ketreceiben vergődő fiatal tudósainkat, csak leszögezzük, hogy a muzeumi fizetéseknel még a suroló asszonyok dotációja is irigylendőbb. Budapest székes-főváros a hasonló végzettségű szakdijnokok-nak, mint a muzeumi tisztviselők (aki mögött nem okvetlen szenvednek tudományos mun-kásságban eltöltött évek és tanulmányutak) 20—30 koronákat fizet (lásd a napidijas mér-nököket). Valamint a muzeumi bogarakat rendbe tartó gyermekeleánykák (az ő sorsuk sem a legjobb) is ugyanakkora fizetést huz-nak, mint a tudományosan képzett doktor-urak.

Mindezek egybevetésével azt kérdezzük: szabad-e ebben az országban a legszigorub-ban vett tudományosságra nevelni, az arra hajlamos gyermekeket? Szabad-e ezt a ke-gyellenséget egyetlen apának is elkövetnie. Szabad-e egyáltalán tisztviselőnek lenni, ab-ban és azért élni, dolgozni? Szabad-e itt, ahol ez a tisztos foglalkozás még az emberi meg-élhetés minimumát se adja viszontszolgáta-tatásképpen.

Mert ugyebár, olyan tisztviselő is akad, akinek még gyermeke is van, sőt olyan is, aki inkább éhezik és szenved és mégse adja el az őrzésére bizott Kossuth-proklamációt még egyszer a Muzeum igazgatóságának. Mert ez is megtörtént és nem is olyan régen.

Pilisi Lajos.